

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500EA 's-Gravenhage

Directie Begrotingszaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Datum 25 mei 2012
Betreft Voorjaarsnota 2012

Ons kenmerk
BZ/2012/283M

Uw brief (kenmerk)

1. Inleiding

De Voorjaarsnota 2012 is de eerste rapportage van het kabinet over de uitvoering van de begroting 2012. Hierin geeft het kabinet een overzicht van de wijzigingen voor het begrotingsjaar 2012 ten opzichte van de Miljoenennota 2012. Deze bijstellingen zijn gebaseerd op nieuwe macro-economische ramingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) 2012 van het CPB en inzichten over de begrotingsuitvoering. Daarnaast bevat deze Voorjaarsnota een nadere invulling van de maatregelen uit het Begrotingsakkoord 2013, zoals toegezegd in het debat van 26 april jongstleden.

Bijlagen

1. Budgettaire kerngegevens
2. Begrotingsakkoord 2013
3. Budgettair overzicht interventies t.b.v. financiële sector
4. Risicomanagement staatsschuld
5. Verticale toelichting

De uitvoering van de begroting 2012 wordt gekenmerkt door budgettaire krapte en forse tegenvallers, met name in de werkloosheidsuitkeringen en gezondheidszorg. Ondanks de problematiek is het gelukt het uitgavenkader voor dit jaar te sluiten.

Het EMU-saldo 2012 komt naar verwachting uit op een tekort van 4,2 procent van het bruto binnenlands product (bbp). De EMU-schuld 2012 komt naar verwachting uit op bijna 70 procent bbp.

Deze Voorjaarsnota bevat naast informatie over de begroting 2012 een overzicht en invulling van de maatregelen die gesloten zijn in het begrotingsakkoord voor 2013. De meerjarige doorwerking zal worden verwerkt in de Miljoenennota 2013. Het kabinet zal voortvarend van start gaan met de implementatie van de maatregelen en de benodigde wet- en regelgeving. Het streven is om bij in ieder geval het grootste deel van de fiscale maatregelen het wetgevingsproces al voor de zomer geheel af te ronden.

Begrotingsakkoord (in miljoenen euro;- = saldoverbeterend)	2013
Sociale zekerheid	-1.371
Versnelling AOW-leeftijdsvrhoging en koppeling aan levensverwachting en aanpassing van het Witteveenkader	-144
Beperken vitaliteitspakket (onderdeel hervorming pensioen AOW)	-815
Hervorming WW/ontslag	-500
Kinderopvang/kinderbijslag/kindgebondenbudget (zie terugsluis btw-verhoging)	0
Afschaffen huishoudinkomenstoets in de WWB	54
Geen doorgang van het wetsvoorstel Werken naar vermogen (per saldo)	34
Modernisering Ziektewet	0
Zorg	-1.402
<i>Curatieve zorg</i>	
Preventieve en palliatieve zorg	100
Rollator en overige eenvoudige mobiliteitshulpmiddelen uit het basispakket	-20
Verhogen eigen risico tot 350 euro met compensatie onderkant	-800
Eigen bijdrage verblijfskosten 7,50 euro medisch specialistische zorg	-55
Nieuwe bekostiging hoortoestellen	-27
Bestuurlijk akkoord curatieve GGZ (waarvan 15 mln. voor verzachten eigen bijdrage GGZ)	-75
Verzachten eigen bijdrage GGZ	55
Onderzoek norminkomens medisch specialisten	0
Aanpassen tarieven kaakchirurgie	0
Gelijkschakeling vergoedingsbedrag vervolgoopleidingen (opleidingsfonds)	-15
<i>Langdurige zorg</i>	
Extramuraliseren ZZP 1-3	-20
Ongedaan maken verhoging ZZP-tarief GGZ	-65
Ongedaan maken verhoging ZZP-tarief GHZ	-215
Ongedaan maken tariefsverhoging 5% PGB intramuraal	-30
Verlagen groeiruumte tot niveau demografie	-150
Onder contracteerruimte brengen van bovenbudgettaire vergoedingen	-40
Verlaging vergoeding vervoerskosten instellingen	-150
Verhogen vermogensinkomensbijtelling AWBZ	-120
Toekomstbestendiger maken persoonsgebonden budgetten	150
Terugdraaien IQ-maatregel	60
Terugdraaien overheveling begeleiding naar de Wmo	80
<i>Overig</i>	
Btw heffing niet-BIG geregistreerden	-65
Dichten fiscale weglek zorgmaatregelen	0
Woningmarkt	1.206
Woningmarkt; annuïtair aflossen 30 jaar, KEW, LTV in stappen naar 100 (naar 5,4 mld.)	-13
Overdrachtsbelasting woningen 2%	1.200
Huur	-13
Huurtoeslag	32
Onderwijs	95
Terugdraaien prestatiebeloning onderwijs	-10
Meevaller leerlingenraming	-100
Terugdraaien bezuiniging passend onderwijs	100
Extra middelen voor kwaliteit leraren	75
Intensivering kwaliteit onderwijs	30
Niet invoeren MBO leeftijdsgrens 30 jaar voor bekostiging	80

Vereenvoudiging kwalificatiestructuur en kwaliteitsverbetering MBO	-80
Studeren is investeren	0
Vergroening	-1.887
Intensivering duurzame economie	200
Intensivering natuur	200
Terugsluis vergroeningsmaatregelen	0
Mobiliteit	-1.375
<i>Afschaffen onbelaste reiskostenvergoeding woon-werkverkeer</i>	-1.300
<i>Afschaffen gerichte vrijstellingen kosten van vervoer</i>	
<i>Maatregel auto van de zaak</i>	-75
<i>Vergroting vrije ruimte in werkkostenregeling</i>	
Energie en Water	-890
<i>Verhoging EB aardgas</i>	-365
<i>Kolenbelasting</i>	-115
<i>Afschaffen rode diesel</i>	-250
<i>Niet afschaffen leidingwaterbelasting</i>	-126
<i>Niet afschaffen eurovignet</i>	-34
Veiligheid en Justitie	186
Doorberekenen kosten voetbalwedstrijden	-30
Terugdraaien wetsvoorstel Griffierechten	240
Dierenpolitie -> gewone politie	0
Geen doorgang opbrengst licenties	10
Elektronische detentie en versoberen gevangenisregime	-34
Collectieve sector	-4.495
Additionele nullijn ambtenaren (incl. politici en Hoge Colleges van Staat; excl. zorg en uitkeringsgerechtigden) vanaf 2012	-1.680
Bevriezen belastingschijven en heffingskortingen	-1.230
Departementale taakstelling	-875
Medeoverheden	-380
Korting infrastructuur	-200
Kasschuif infrastructuur	-230
Openbaar vervoer en intensivering regionaal spoor	100
Handhaven Ontwikkelingssamenwerking 0,7%	0
Overige belastingen en premies¹	-4.776
Verdubbeling bankenbelasting	-600
Algemene BTW tarief van 19% met 2% punt omhoog per 1/10/ 2012	-4.060
Pakket terugsluis btw-verhoging door lastenverlichting via IB en zorgtoeslag	1.500
BTW podiumkunsten, kunstvoorwerpen en kunstenaars terug naar 6%	90
Beperking aftrek deelnemingsrente	-150
Tijdelijke crisisheffing boven 150.000 euro en tarief excessieve vertrekbonussen	-500
Lasten bedrijfsleven	-430
<i>wv. inhouden ULB envelop werkgevers</i>	-80
<i>wv. inhouden incidentele envelop</i>	-350
Alcohol/tabak/frisdranken	-626
<i>Niet afschaffen belasting op alcoholvrije dranken</i>	-155
<i>Accijnsverhoging tabak</i>	-371
<i>Accijnsverhoging alcohol</i>	-100
Subtotaal	-12.4 miljard euro

¹ Incl. compensatie via tarief 1^e en 2^e schijf en AOF-premie voor lagere zorgpremies

De arbeidskorting wordt aangepast zodat met ingang van 2013 het maximum al op WML-niveau wordt bereikt. Tevens wordt dit maximum verhoogd, behalve voor hoge inkomens. De zorgtoeslag gaat omhoog door verlaging van de normpercentages en wordt steiler met het inkomen afgebouwd. Ook het kindgebonden budget en de ouderenkortingen gaan omhoog. In 2014 en 2015 zal het restant van de opbrengst uit de btw-verhoging in twee gelijke delen teruggesluisd worden via de tarieven in de inkomsten- en loonbelasting.

Personen die slechts een deel van het jaar verzekerd en premieplichtig zijn voor de volksverzekeringen, hebben nu voor het gehele jaar recht op het premiedeel van de heffingskortingen. Vanaf 2013 worden de heffingskortingen voor de premies voor de volkverzekeringen tijdsevenredig herleid naar rato van de tijd dat men verzekerd en premieplichtig is.

BTW podiumkunsten, kunstvoorwerpen en kunstenaars per 1 juli terug naar 6%

Per 1 juli 2012 is op de podiumkunsten, kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzameling en antiquiteiten het verlaagde btw-tarief van toepassing. Tegelijkertijd met verzending van de Voorjaarsnota zal, vooruitlopend op wetgeving, een beleidsbesluit gepubliceerd worden waarin het overgangsrecht voor podiumkunsten is geregeld. Hierdoor mag op vooruitbetalingen vanaf publicatiedatum beleidsbesluit ten behoeve van voorstellingen op of na 1 juli 2012 het verlaagde btw-tarief toegepast worden.

Beperking aftrek deelnemingsrente

Er wordt een renteaftrekbeperking in de vennootschapsbelasting voorgesteld. Deze beperking is van toepassing op rente die verband houdt met een deelneming in een dochtermaatschappij. De renteaftrekbeperking geldt alleen in situaties waarin sprake is van een excessieve aftrek van deelnemingsrente. Er kan alleen sprake zijn van excessieve renteaftrek als de waarde van de deelnemingen groter is dan het eigen vermogen. Voorgesteld wordt deelnemingen die een uitbreidingsinvestering vormen uit te zonderen bij het bepalen van de deelnemingsschuld. Deze uitzondering geldt echter niet in onder meer de volgende onwenselijke situaties: als sprake is van een hybride lening aan het lichaam waarin de deelneming wordt gehouden, als de rente ter zake van de financiering van een dergelijke uitbreiding ook elders in het concern in aftrek wordt gebracht (double dip) of als de financiering van het lichaam waarin de deelneming wordt gehouden, is aangegaan vanwege de belastingbesparing. Hierbij is qua vormgeving aangesloten bij de zogeheten Top-teamvariant die het beste recht doet aan het advies van het Topteam Hoofdkantoren.

Tijdelijke crisisheffing hogere inkomens boven 150.000 en tarief excessieve vertrekbonussen
Ook hogere inkomens zullen in deze tijd een extra bijdrage moeten leveren aan het oplossen van de begrotingsproblematiek. Dit gebeurt via een heffing die de werkgever gaat betalen. Hogere inkomens (inclusief bonussen) worden in 2013 tijdelijk extra belast met een werkgeversheffing van 16% die geldt voor lonen die in 2012 meer dan 150.000 bedragen ("eenmalige crisisheffing": opbrengst van 500 mln). Daarnaast wordt de werkgeversheffing op excessieve vertrekbonussen verhoogd van 30 naar 75%. De tabelcorrectiefactor wordt ook niet toegepast op deze grens. Excessieve vertrekbonussen worden daarmee ontmoedigd.

Lasten bedrijfsleven

Een aantal reserveringen voor lastenverlichting voor het bedrijfsleven worden ingehouden (de envelop voor de invoering van de Wet uniformering loonbegrip van 80 mln. en 350 mln. incidentele lastenenvelop).

Niet afschaffen belasting op alcoholvrije dranken

De voor 2013 voorziene afschaffing van de frisdrankenbelasting vindt geen doorgang.

Accijnshoogte tabak en alcohol

De accijnzen op tabak en alcohol worden verhoogd. In onderstaande tabellen wordt dit weergegeven.